

چرا به مادر شاهان قاجار لقب «مهد علیا» داده می شد؟

۵ بهمن ۱۴۰۰ ساعت ۱۳:۲۷

در سال ۱۹۸۹ آقا محمد خان، نزد کریمخان تحت نظر بود از ترس جان خود برادر را واداشت که پسر چهار ساله خود را ملقب به باباخان را به شیراز فرستاده پوزش بطلبد.

ملکه مادر از جمله القابی است که به مادران پادشاه گفته می شود و آنان در دربار و خصوصا اندرونی و حرمسرا ارج و قرب بسیاری داشتند و مدیریت اغلب امور با آنان بود. ملکه‌های مادر به‌طور رسمی حکمرانی نمی کنند اما در مواردی به عنوان نایب‌السلطنه تعیین شده‌اند و بعضا قدرت زیادی حتی تا حیطة فرمانروایی در کل کشورها داشته اند.

در دربار قاجار به ملکه مادر «مهدعلیا» گفته می شد، رضا جهانسوز با نقل چگونگی پیدایش در این باره می نویسد:

در سال ۱۹۸۹ آقا محمد خان، نزد کریمخان تحت نظر بود از ترس جان خود برادر را واداشت که پسر چهار ساله خود را ملقب به باباخان را به شیراز فرستاده پوزش بطلبد. کریم‌خان مقدم باباخان را گرامی داشت و او را نزد زن خود که عمه آقا محمد خان بود جای داد و پس از چندی مجدد حکومت دامغان را به حسینقلی خان بخشید و باباخان را نزد پدرش فرستاد. در همین سال هنگامی که جهانسوز شاه در سرخ‌دشت استرآباد بود رؤسای یوخاری باش که از پیشرفت کار او بیمناک بودند و دیدند که از کریمخان هم در دفع او کاری ساخته نیست چند تن از ترکمانان یموت را که در سپاه حسینقلی خان بودند به مال فریفتند و ایشان هم نیمه شب خود را به پشت سرا پرده اش رسانیدند و در خواب او را با گلوله تفنگ کشتند و کشتندگان او را کسی نشناخت و پیکرش را در شهر استرآباد به خاک سپردند و باباخان به طرف جاجرم گریزان گردید در سال ۱۹۹۱ در سن ۲۹ سالگی حسینقلی خان از طایفه عضالدین لو قاجار زنی گرفته بود که در زمان سلطنت فتحعلی شاه به مهدعلیا معروف شده است و از آن پس در دربار قاجار همیشه مادر پادشاه را مهد علیا گفتند.

منبع: رضا جهانسوز، پیدایش طایفه قاجار تا حرکت آقامحمد خان از بندر کریم‌خان، ۱۳۳۳، ص ۶۱.

آدرس مطلب :

<https://www.cafetari.kh.com/news/48624/چرا-مهد-علیا-لقب-قاجار-شاهان-مادر>